

BRANN & SIKKERHET

brannvernforeningen.no

5

Brannvernforeningen vil
forby engangsgriller

12

Tema: Internasjonal
brannsikkerhet

26

Brann og redning
under lupen

39

Kronikk: Trebygg og
brannsikkerhet

En tryggere verden

Samarbeid på tvers av landegrenser er veien å gå for å løse de globale problemstillingene innen brannvern, mener Tommy Arvidsson i CFP Europe.

BRANNFOREBYGGENDE KURS

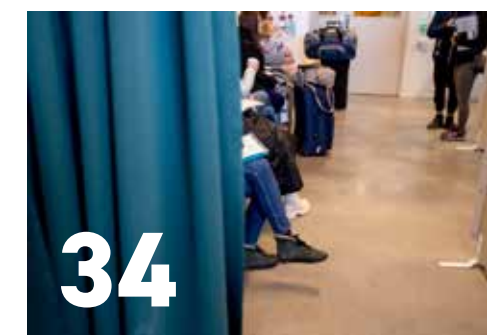
Norsk brannvernforening tilbyr et stort utvalg av brannforebyggende kurs:

- oppgradering og risikoanalyse av eksisterende byggverk
- grunnleggende brannvern og førstehjelp
- beredskap og øvelsesplanlegging
- evakueringsansvarlig
- brannvernleder I
- risikoanalyse

Les mer og finn ditt kurs på
www.brannvernforeningen.no

INNHold

4

LEDER

Deling av kunnskap

5

NYTT FRA BRANNVERNFORENINGEN

Brannvernforeningen vil forby engangsgriller

7

NYTT FRA BRANNVERNFORENINGEN

Teknologi og brannsikkerhet

8

AKTUELT

Unormalt mange skogbranner i mars

«Vårt mål er å øke tryggheten i samfunnet, hovedsakelig for bedrifter, men også for deg som privatperson.»

Tommy Arvidsson

12

TEMA

Internasjonal brannsikkerhet

14

TEMA

En felles europeisk handlingsplan

19

TEMA

Reklamerer for reisestipend

20

PORTRETTE

Tommy Arvidsson

26

FOKUS

Brann og redning under lupen

30

FOKUS

Brenner for batterisikkerhet

36

LEVERANDØRGUIDE

38

7 SPØRSMÅL OM BRANNVERN

Vetle Salte

39

KRONIKK

Trebygg og brannsikkerhet

BRANN & SIKKERHET gis ut av Norsk brannvernforening. Den første utgaven av bladet kom i 1926. Brann & Sikkerhet skal virke for bedre brannsikkerhet på mange plan i samfunnet. Bladet tar blant annet for seg endringer i lover og forskrifter, organisering av det offentlige brannvernarbeidet, administrative og tekniske løsninger innenfor brannvernet, aktuelt reportasjestoff om branner og andre ulykker som har inntruffet, orientering om nye produkter og tjenester, artikler om andre sikkerhetsrelaterte temaer for hjemmet, industri og næringsliv, orientering om relevant litteratur og en leverandøroversikt over aktuelle produkter og tjenester.

LEDER

DELING AV KUNNSKAP

Kunnskapsdeling er et av de viktigste temaene når vi snakker om internasjonalt brannvern. Det å dele erfaringer og ideer rundt brannvern, brannssikkerhet og brannforskning er livsviktig. Et felles mål må være å legge forholdene til rette for god dialog og godt samarbeid, slik at vi kan lære av hverandre – og øke brannssikkerheten, ikke bare i Norge, men internasjonalt.

Kompetanseheving og kunnskapsdeling på tvers av landegrenser og tverrfaglige miljøer vil bidra til å løfte brannvernet. Når vi snakker om brannvern i et internasjonalt perspektiv så er det naturlig at vi også må ha en dialog om kulturelle forskjeller. Vi må være bevisste på at sikkerhetskulturen i andre land kan være annerledes enn vår egen, slik at de virkemidlene man velger er tilpasset det enkelte lands muligheter.

Flyktningstrømmene som varierer på bakgrunn av konflikter og arbeidsmuligheter, er et godt eksempel på at internasjonalt samarbeid er viktig også for brannvern-området.

En del av samarbeidet handler om å tilrettelegge for brannvern på flere språk. Da ukrainske flyktninger begynte å komme til Norge ble det akutt nødvendig å sørge for tilstrekkelig og trygg innkvartering, der også brannssikkerheten ble ivaretatt. Erfaringer fra flyktningestrømmen vi opplevde i 2015 viser at det var en rekke hendelser på mottak som førte til brann- og vannskader. Mange flyktninger som kom til Norge i 2015 var trolig ikke så godt kjent med norske forhold og norsk sikkerhetskultur. Derfor var brannforebyggende opplæring, også den gang, svært viktig.

For å lykkes med brannsikkerhetsarbeidet, er vi avhengige av kunnskapsdeling gjennom tverrfaglig samarbeid nasjonalt, så vel som på tvers av landegrenser. Tverrfaglig internasjonalt samarbeid om brannvern gjør oss bedre i stand til å håndtere fremtidens utfordringer innenfor brannvernområdet.

Rolf Sørtorp

Rolf Sørtorp
Administrerende direktør

BRANN & SIKKERHET

Nr. 3 2022 | 97. årgang

Tidsskrift for brannvern og sikkerhet i samfunnet

Utgiver

Norsk brannvernforening
Fredrik Selmers vei 2
Pb 6754 Etterstad
0609 Oslo
brannvernforeningen.no

Ansvarlig redaktør

Rolf Sørtorp

Redaktør

Mari Bræin Faaberg
redaksjon@brannvernforeningen.no

Redaksjonsleder

Cornelia Koppang Henriksen

Redaksjonen

Tlf.: 23 15 71 00

*Redaksjonen avsluttet
24. mai 2022*

Abonnement

Karina Pollen
Tlf.: 23 15 71 00
kp@brannvernforeningen.no
560,- per år (seks utgaver)

Annonser

A2media, Bjørnulf Lie
Tlf.: 971 66 507
bjornulf@a2media.no

Grafisk design

Norsk brannvernforening

Forsidefoto

Nicholas Hastings-Winch

Trykk

Merkur Grafisk AS

Norsk brannvernforening er ikke ansvarlig for innholdet i annonsene i magasinet.

NYTT FRA BRANNVERNFORENINGEN

← Brannvernforeningen tror at mange ikke er klar over at bålforbudet også omfatter engangsgrillen.

Brannvernforeningen vil forby engangsgriller

Ni av ti branner skyldes menneskelig aktivitet. Et forbud mot engangsgriller kan bidra til å få ned antallet branner i skog og mark og er et godt bærekraftig grep.

TEKST HELENE HILLER FOTO BRANNVERNFORENINGEN

– **VI ØNSKER OSS ET FORBUD** mot engangsgriller. Først og fremst på grunn av brannfaren, men det er også viktig å ta et ansvar for miljøpåvirkningen dette produktet har. Med et forbud vil vi bli kvitt et miljøproblem og bidra til bærekraft, sier administrerende direktør Rolf Sørtorp i Brannvernforeningen.

Nasjonalt bålforbud gjelder også engangsgrillen. Mellom 15. april og 15. september er det generelt bålforbud i Norge. Da er det normalt ikke tillatt å tenne bål, engangsgriller, bålpanner og annen åpen ild, i skog og utmark uten tillatelse fra kommunen.

– Vi tror mange ikke vet at bålforbudet også omfatter engangsgrillen. Ved å innføre et forbud unngår man misforståelser og helt unødvendige branner. Vi føler oss trygge på at et forbud vil bidra til færre branner. På grunn av svakheter ved konstruksjonen skal det lite til før varmen fra en engangsgrill antenner brennbart underlag som for eksempel tørt gress og skogbunn, sier Sørtorp.

Ett av problemene med engangsgriller er ifølge Sørtorp at de kan reantenne etter at de tilsynelatende er slukket. Derfor er produktet vanskelig å kvitte seg med på en sikker måte.

– Vi har forståelse for at det er enkelt å

benytte engangsgrillen, men vi mener produktet har utspilt sin rolle. Det finnes gode alternativer som ikke forsøpler, og i perioden med bålforbud bør man velge mat uten bruk av åpen ild, sier Sørtorp.

«Med et forbud vil vi bli kvitt et miljøproblem og bidra til bærekraft»

ROLF SØRTORP

← På Brannvernkonferansen var det mange spennende utstillere på plass.

Møt våre utstillere

Det var et bredt spekter av gode utstillere og produkter som ble presentert under årets Brannvernkonferanse. Både prosjektering, velferdsteknologi og digitale løsninger innen brannfaget var godt representert.

ANNONSE

Vestfold Audio AS leverer brukerrettet velferdsteknologi med et varslingsystem for daglig trygghet som har til hensikt å understøtte og forsterke brukernes trygghet, sikkerhet, muliggjøring av selvhjulpenhet, medbestemmelse og livskvalitet. Systemet tilpasses brukernes behov og sørger for at varslingen kommer tydelig frem.

airMont er et teknologiselskap med fokus på effektiviserings-, sikkerhets- og miljøeffekter til verdi for samfunn og innbyggere som ønsker å etablere et økosystem for luftkvalitet i Norge.

De leverer heldigital skorsteinsmonitorering med egenutviklet sensor og tjenesteplattform. Løsningen byr på faktabasert risikovurdering og prediksjon, samt skreddersydd innbyggeroppfølging.

E.Christiansen AS har lang erfaring med prosjektering av vaskerier, skyllerom og kjøkken. Ved siden av dette holder de også regelmessig servicekurs for teknisk personell. Deres servicestab representerer ulike

fagområder som elektro, mekanikk, kjølemon-tør, rørlegger og rustfritt stålarbeid.

Autronica Fire & Security AS er en ledende innovatør, produsent og leverandør av brann- og gassikkerhet, verden over. Produktene våre ivaretar brannsikkerheten på land, til sjøs og innen det petrokjemiske, olje- og gassmarkedet. Gjennom deres teknologi og tjenester er målet å eliminere farer forårsaket av brann og gass.

Elotec AS er en totalleverandør av sikkerhet til næring, industri, landbruk, bygård, verneverdige bygg og bolig. De tilbyr komplette løsninger innen brannalarm, nødlys og kameraovervåking.

Symetri AS tilbyr skreddersydde, digitale BIM-løsninger, slik at du kan jobbe smartere og oppnå mer på kortere tid. Med Symetri får du ekspertise, ledende teknologi og konsulenttjenester.

Granzow AS er en komplett leverandør av trykkluft innen segmenter som industri,

Offshore og Marine. Total løsninger fra ide til oppstart. Ettermarked, service og deler. Revisjon og kontroll av anlegg. HMS og ENØK.

SG Safety er ledende i Norge innen teknisk beskyttelse av mennesker og verdier. De er totalleverandører av produkter, opplæring og vedlikehold innen brannvern, pusteluft og gassdeteksjon.

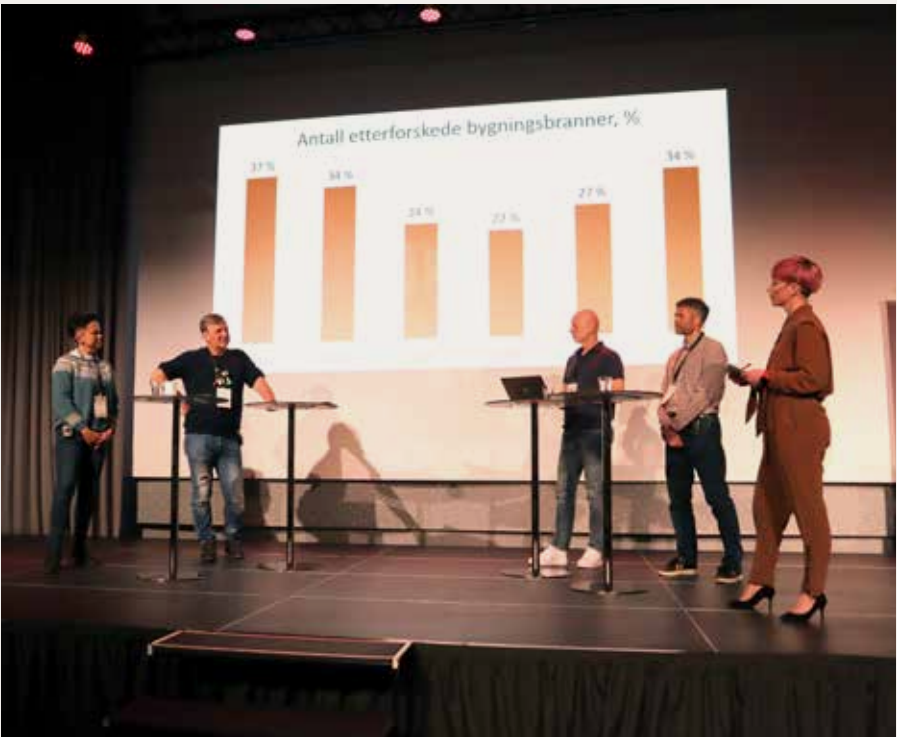
Cubit AS leverer brukervennlig, automatisert programvare for det offentlige. De er spesialister på revisjons- og inspeksjonsløsninger. De kombinerer innsikt fra kunder med moderne teknologi og tilpasser løsninger for deg og ditt team.

Securo AS produserer brannsikre luftventiler basert på den anerkjente Firebreather teknologien. Firebreather teknologien gjør at de har de eneste sammenlignbare produktene i markedet med kontinuerlig brannmotstand mens de fortsatt er åpne for ventilering. Produktene har vunnet en rekke priser for sin innovative teknologi.

Knitre samler erfaringsdata knyttet til brannårsaker med utgangspunkt i resultater fra etterforskning. Databasen samler i tillegg litteratur og forsøk nasjonalt, nordisk og internasjonalt for å fange opp årsaker, forskning og utvikling generelt.

Kontroll & Rådgivning AS har lang erfaring og ledende kompetanse innen kontroll av sprinkler- og brannalarmanlegg. De er en uavhengig tredjepart som utelukkende utfører kontroll.

NYTT FRA BRANNVERNFORENINGEN

↑ Administrerende direktør Rolf Sørtorp åpnet Brannvernkonferansen.

← Mandagens debatt på Brannvernkonferansen handlet om hvorfor har vi ikke mer kunnskap om branner. Debattdeltakerne var fra DSB, brannvesenet og politiet.

Teknologi og brannsikkerhet

Årets brannvernkonferanse gikk av stabelen 9. og 10. mai på Gardermoen. Det var to innholdsrike dager med interessante innlegg som forsøkte å svare på hvordan teknologi kan heve brannsikkerheten.

TEKST & FOTO CORNELIA KOPPANG HENRIKSEN

– ÅRETS BRANNVERN KONFERANSE handlet i stor grad om hvordan teknologi kan hjelpe oss med brannsikkerheten i fremtiden. Konferansen viste at det ikke er mangel på virkemidler som kan føre til brannsikre bygg, det handler om kunnskap og vilje hos enkeltpersoner og organisasjoner til å ta ny teknologi i bruk. Vi satte igjen fokus på viktigheten av at det gjennomføres fysiske tilsyn i byggeprosjekter, før ferdigattest gis. Vi forstår at det arbeides med revisjon av lovverket, uten at vi fikk signaler om at krav til kontroll av brannsikkerhetens utførelse blir konkretisert, sier administrerende direktør, Rolf Sørtorp.

Etter to år hvor lite har vært som normalt, ble årets Brannvernkonferanse en etterlengtet fysisk møteplass. Totalt var det 163 deltakere, inkludert foredragsholdere, utstillere og fysiske og digitale deltakere. Det var

Sørtorp som åpnet Brannvernkonferansen med å trekke paralleller tilbake til da vektore vokter byene og hvordan teknologi har bidratt til bedre brannsikkerhet også historisk. Da røykvarslerne kom, utgjorde de et viktig teknologisk fremskritt. I dag kan avanserte 3D-tegneprogram og sensortechnologi heve brannsikkerheten.

Blant foredragsholderne var Fredrik Hiort fra BRIAB som fortalte hvordan bruk av BIM kan bedre brannsikkerheten i byggefasen, og Geir Drangsholt fra Safezone illustrerte hvordan brannsimulering kan dokumentere brannsikkerheten i både nye og eksisterende bygg. Mai Anh Thi Lê fra Statsbygg presentere også digitale tvillinger, og Tore Nordahl fra PiD Solutions delte sine tanker om hvorvidt teknologi krever bedre samarbeid mellom eier og bruker. Anne Steen-Hansen fra Fire Research and Innovation Centre (FRIC) snak-

ket også om hvordan forskning kan lede an til en teknologisk utvikling av brannvernet.

Det ble også to friske debatter i løpet av konferansen ledet av Line Hamre i Brannvernforeningen. Den ene om brannstatistikk og hvorfor vi ikke har mer kunnskap om branner, hvor debatt deltakere fra DSB, brannvesenet og politiet inntok scenen. Konferansens siste debatt stilte vi spørsmålet «Hvor er byggetilsynet?».

– Vi gleder oss allerede til Brannvernkonferansen neste år og håper at det blir tatt nye steg i retning av fysisk kontroll og innføring av ny teknologi. Vår neste konferanse vil være mer spisset i med tanke på tema og målgrupper. Temaene vil ha en rød tråd knyttet til kommuner og myndigheter og vi gleder oss også til å dele informasjon fra våre databaser og legge til rette for kompetanseheving innenfor brannetterforskning, sier Sørtorp.

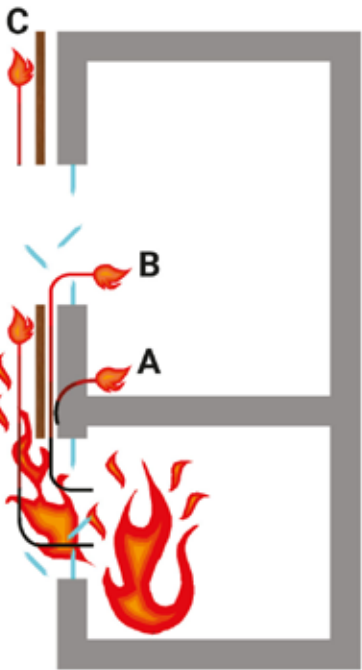
Brannsikring av fasade

Brann som sprer seg i fasade kan få store konsekvenser for både bygninger og mennesker, noe vi ikke minst så i brannen i Grenfell Tower i London der 71 personer døde og bygningen ble totalskadd. Dette har verden over gitt et enormt fokus på hvilke materialer som brukes i fasade og hvordan vi best mulig kan sikre oss mot spredning av brann i fasade. God seksjonering i luftespalten ved bruk av ventilerte hulromsventiler er essensielt for å hindre brannspredning i fasaden.

Brann som bare sprer seg på utsiden av kledning er ofte ikke så kritisk, mens brann som sprer seg i luftspalten bak kledningen kan spre seg 5-10 ganger raskere på samme tid på grunn av rask oppdrift av varm luft i luftespalten, sammenlignet med brann på utsiden. Hastighet opp til 8 meter per minutt har blitt målt.

Les mer om vår teknologi og Firebreather Hulromsventil på www.securo.no.

Ingen brannspredning til branncellen over via tilslutning i vegg/dekke (A).

Ingen brannspredning til branncellen over via luftespalt og vindu (B).

Begrenset brannspredning i hulrom.

Begrenset brannspredning i fasade som testet med SP FIRE 105 fasadetest.

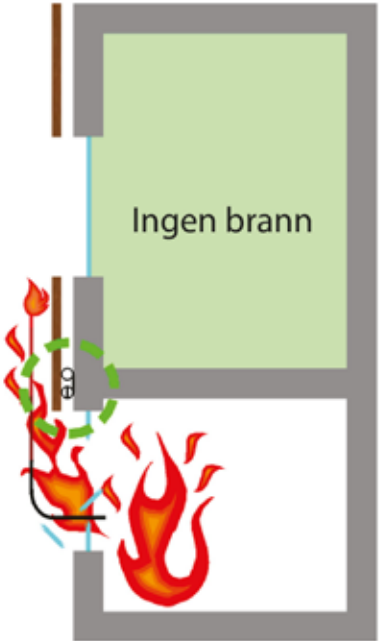
Blokkere Flammer fra første sekund. (andre produkter tillater Flammer å passere første 5 min).

Stopper brennende dråper fra å spre seg nedover i konstruksjonen.

Nettet sørger for at intumescenten ikke går i oppløsning under brann.

Blokkerer gnist.

Blokkerer for skadedyr og insekt større enn 2mm.

FB Firebreather®
by Securo

SECURO
www.securo.no

AKTUELT

← Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap registrerte 33 skogbranner i mars.

SKOGBRANNVETT-REGLENE

- Gjør deg kjent med skogbrannvarselet og lokale forbud før du gjør opp ild.
- Gjør trygge bålvalg, unngå brannfarlig terreng og ta hensyn til vindforhold.
- Vær forsiktig når du gjør opp ild i naturen, selv på korte turer.
- La aldri bålet være alene.
- Husk at et bål kan gi gnister, glør og ulmende røtter under bakken, selv når du tror ilden er sløkket.
- Varste i tide. Vit alltid hvor du er, og ring nødnummer 110 ved ild ute av kontroll.
- Det er ingen skam å droppe grillpølsa; spis maten kald om nødvendig.

Unormalt mange skogbranner i mars

Lite nedbør over tid og tørken dette medfører gir store utslag når det gjelder skogbranner. I det helt spesielle skogbrannåret 2018, ble det registrert 502 skogbranner i juli, mot normalt cirka 50. Mars i år var det også unormalt mange skogbranner

TEKST TOR ERIK SKAAR FOTO SHUTTERSTOCK

DE SISTE UKENE er det meldt om skogbranner over hele Sør-Norge. Skogbrannfareindeksen viser at det er fare for skogbrann i store områder, og skogbrannhelikopter er satt i beredskap flere steder.

Vi ser også at det er registrert et unormalt høyt antall skogbranner i mars måned i år. Snittet for de fem foregående årene for mars måned er ni skogbranner. I år registrerte Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap hele 33 skogbranner. Kombinasjonen av

tørr og vissen vegetasjon samt svært lite nedbør er årsaken til dette store utslaget.

Håkon Mjelstad er statsmeteorolog i Meteorologisk institutt og forklarer de mange skogbrannene i mars måned med en nedbørfattig vinter. Dette resulterer i lite snø, noe som igjen fører til at vegetasjonen tørker opp mange steder.

– Sesongprognoser viser at det blir litt varmere sommer enn vanlig. I praksis betyr dette også en noe forhøyet risiko for skogbranner i

Norge. SentralEuropa ser ut til å bli vesentlig varmere enn vanlig og noe som innebærer en betydelig økt risiko for skogbranner, sier Mjelstad.

– Klimaendringene går raskere enn hva vi først antok. Vi kommer derfor trolig innen relativt få år til å se lignende forhold som vi hadde i 2018. Da førte svært lite nedbør kombinert med høye temperaturer til rekordmange skogbranner i Norge, sier Statsmeteorologen.

Ny standard på vei

En ny standard for bygg kan være klar i løpet av høsten. Det dreier seg om NS 3962 «Brannsikkerhet – kontroll av produksjonsunderlag og utførelse».

TEKST STURLE HAGEN FOTO UNSPLASH

DEN NYE STANDARDEN har som hovedformål å bidra til at utførelse av brannsikkerheten i byggverk skjer i samsvar med brannkonseptet. Kontroll av produksjonsunderlag og utførelse vil dessuten kunne redusere antall byggefeil. Disse beløper seg til astronomiske summer hvert år. I 2017 utgjorde summen av byggefeil cirka 17 milliarder kroner.

Bruk av standarden forutsetter at det foreligger et brannkonsept og at produksjonsunderlag som for eksempel arbeidstegninger, produktspesifikasjoner og montasjeanvisninger, er tilgjengelig for kontroll.

– Vi både tror og håper at standarden vil føre til færre branntekniske byggefeil. Å gjøre ting riktig første gang er god økonomi, mens å rette opp feil i etterkant er kostbart, påpeker Jarl Tønning.

Han leder arbeidsgruppen som utarbeider innholdet i den nye standarden. Ifølge Tønning

håper arbeidsgruppen å få sitt forslag til ny standard ut på en høringsrunde i slutten av juni. Dersom forslaget får gjennomslag, vil den nye standarden kunne være virksom i løpet av september eller oktober i år.

«Vi både tror og håper at standarden vil føre til færre branntekniske byggefeil»

JARL TONNING

← I 2017 utgjorde summen av byggefeil omlag 17 milliarder kroner.

ANNONSE

Stiftelsen UNI

Stiftelsen UNI
Gautstadalleen 21, 0349 OSLO

Telefon: 21 09 56 50
www.stiftelsen-uni.no

God brannsikring gir trygghet Stiftelsen UNI støtter tiltak som verner historiske bygninger

Hvert år deler Stiftelsen UNI ut ca. 30 millioner kroner til verneverdige prosjekter. Styret imøteser søknader som faller inn under stiftelsens formålsbestemmelse.

Stiftelsen UNI behandler søknader løpende gjennom hele året.

Stiftelsen UNI har som ideelt formål å fremme allmennyttig virksomhet innen skade- og miljøvern, for å bidra til en trygg utvikling i det norske samfunn. Stiftelsens bidrag skal i første rekke være økonomisk støtte til prosjekter og påskjønnelse til institusjoner og enkeltpersoner.

ANNONSE

Man deler på mer enn trappevask i en flermannsbolig. Man deler både vegger og tak. Man deler også på brannsikkerheten. IQ er den perfekte brannalarmen for flermannsboliger fordi:

- Den er trådløs, krever minimalt med kabling.
- En sentral kan dekke opptil 8 leiligheter pluss fellesareal.
- 8 sentraler kan danne ett system.
- Den har et enkelt og oversiktlig programmeringsverktøy.
- Den har de komponentene du trenger.

EN54 GODKJENT TRÅDLØS BRANNALARM

SiKOM

Sikom AS - Netptunvegen 6 - 7652 Verdal - tlf 740 85 960- post@sikom.no

PÅ TVERS AV LANDEGRENSENE

Brann- og redningsvesen i Europa har mange felles utfordringer i arbeidet med å få ned antall branner gjennom godt forebyggende arbeid. Derfor er det viktig med kunnskapsdeling på tvers av landegrensene.

HANDLINGSPLAN FOR EUROPA

En handlingsplan med seks konkrete fokusområder er utviklet for å bedre brannsikkerheten i europeiske hjem. Planen er basert på innspill fra 338 brannsikkerhetsekspert, i kombinasjon med forskning og kunnskap fra etablerte prosjekter. Arbeidet er godt i gang, og man ser resultater på flere av fokusområdene.

TEKST & FOTO BJARTE SOLHAUG

Med målsetning om å sette fokus på brannsikkerhet på flere ulike områder, organiserte European Fire Safety Alliance (EuroFSA) arrangementet European Fire Safety Week for første gang i november 2019. På arrangementet deltok en rekke eksperter som delte av sin kunnskap for at man skulle få et bedre bilde av hva som må gjøres for å forbedre brannsikkerheten for innbyggere i hele Europa.

Arrangementet resulterte i en handlingsplan med konkrete prioriteringer man må gjøre for å forbedre brannsikkerheten i europeiske boliger. Handlingsplanen ble lansert av EuroFSA i 2020, og består av seks ulike fokusområder og ti konkrete handlinger. EuroFSA har tatt en ledende rolle for å samle aktører og partnere som skal involveres i arbeidet.

Blant medlemmene i EuroFSA finner vi ulike interessenter fra EUs medlemsland, inklusive brann- og redningstjenester, forskningsinstitusjoner og ikke-statlige organisasjoner som arbeider med brannsikkerhet. I tillegg jobber man med EU-parlamentet og EU-kommisjonen. I lederstolen hos alliansen sitter Krzysztof Biskup, tidligere direktør for det vitenskapelige forskningssenteret for brannsikkerhet i Polen. Med seg på laget har han blant annet nederlandske Rene Hagen, professor i brannikkert, og belgiske Chris Addiers, tidligere styreleder for European Fire Officer Associations.

– Det unike med handlingsplanen er det brede, internasjonale samarbeidet som ligger til grunn. Institusjoner og eksperter fra det brannfaglige miljøet i de fleste EU-land har vært involvert i både utviklingen og gjennomføringen av aktiviteter i handlingsplanen, sier Biskup.

ARBEIDET HAR GITT RESULTATER. Brannvernforeningen var til stede da Biskup presenterte handlingsplanen på International Safety Education Seminar i Dublin i slutten av mars måned i år. Der kunne han fortelle at handlingsplanen består av ti konkrete handlinger som skal heve brannsikkerheten i europeiske hjem. Ulike prosjektgrupper bestående av interessenter fra EUs medlemsland jobber med de enkelte handlingsområdene. Alt arbeidet i de ulike prosjektene foregår på frivillig basis. Biskup forteller at pandemien har bremset oppstarten på noen av disse prosjektene, mens de allerede er kommet godt i gang med arbeidet på andre områder.

– På fokusområdet som omhandler redusert evakueringstid, har det allerede blitt gitt ut flere rapporter, inklusive en rapport med fokus på røykspredning i bolighus, samt en rapport om brannsikkerhet tilknyttet sigaretter med redusert tenningstiltøyelighet, forteller Biskup.

I tillegg har det blitt jobbet aktivt med fokusområde 3, som handler om at brannsikkerhet skal være en uatskillig del av energiomstillingen. Konkrete innspill til hvordan brannsikkerheten må stå i sentrum av energiomstillingen har blitt spilt inn i viktige EU-reguleringsdokumenter, som Bygningsenergidirektivet og Energieffektivitetsdirektivet. På handlingsplanens nest siste fokusområde, en felles europeisk statistikk på boligbranner, har man allerede fått gode resultater.

– FireStat har vært et svært vellykket prosjekt i arbeidet med å tette datahull og bane vei for et paneuropeisk brannsikkerhetsarbeid. Allerede har 19 medlemsland uttrykt interesse fra å ta i bruk funnene fra dette prosjektet, forteller Biskup.

Prosjektet EU FireStat samler kunnskap og

FOKUSOMRÅDENE I HANDLINGSPLANEN

- Den økende gruppen sårbare personer
- Redusert evakueringstid
- Brannsikkerhet som en del av energiomstillingen
- Bevissthet rundt brannsikkerhet
- Felles europeisk statistikk på boligbranner
- Felles europeisk kommunikasjon og samarbeid

Under disse seks fokusområdene er det ti konkrete handlingspunkt. Hele oversikten kan du se på www.eurofsa.org

erfaringer fra ni forskjellige internasjonale brannsikkerhetsinstitusjoner. Prosjektet har som mål å kartlegge terminologien som blir brukt og samle inn eksisterende data fra brannhendelser i alle medlemsstatene. Fra dette skal man foreslå en felles terminologi og metode for å samle inn nødvendig data.

ET PÅGÅENDE ARBEID. På spørsmål om det er en sluttdato på prosjektene i handlingsplanen, svarer Biskup at dette vil være et pågående arbeid, og at oppdateringer eller endringer kan forekomme etter hvert som det dukker opp nye trender eller trusler knyttet til brannsikkerheten i europeiske hjem. Han legger til at EuroFSA ønsker enda flere samarbeidspartnere velkommen i arbeidet.

– Vi holder dørene åpne for nye mennesker og organisasjoner som ønsker å bidra inn i våre prosjektgrupper, og støtte implementeringsprosessen av handlingsplanen, avslutter Biskup.

↑ Krzysztof Biskup presenterte handlingsplanen på International Safety Education Seminar i Dublin i mars.

↑
Krzysztof Biskup

Internasjonalt samarbeid

Nordic Fire Prevention Campaign and Information Group (NFP CIG) består av brannvernforeningens søsterorganisasjoner, samt myndighetsorganer i Norden og Baltikum.

TEKST TOR ERIK SKAAR

NFP CIG ER ET NYTTIG NETTVERK hvor organisasjonene møter hverandre én gang i året for å dele erfaringer og ideer. Møtene går på rundgang, og Norge har foreløpig stått som vertskap to ganger. Det er i år ti år siden dette forumet ble etablert etter et felles initiativ fra Brannvernforeningen, Brannskyddsforeningen i Sverige og finske SPEK. Tanken bak initiativet er at vi i stor grad har felles utfordringer, som for eksempel at risikoutsatte grupper er overrepresentert i brannstatistikken. Derfor møtes partene én gang per år for å utveksle erfaringer og dele ideer.

Med utgangspunkt i Brannvernforeningens egen kampanje, Røykvarslerdagen 1. desember, ble det over noen år gjennomført et aktivt kampanjesamarbeid. Da var budskapet "Hele Norden piper". Dette har senere blitt avløst av nasjonale kampanjer, og blant annet har både Sverige og Finland sin egen røykvarslerkampanje. De siste to årene har det ikke vært gjennomført møter på grunn av pandemien, men det er på trappene å møtes igjen i Estland senere i år.

HELE NORDEN PIPER

Bytt batteri og test røykvarsleren 1. desember

FELLES BRANNVERN I EUROPA

The Confederation of Fire Protection Associations Europe (CFPA Europe) er en sammenslutning av nasjonale organisasjoner i Europa som primært er opptatt av brannforebygging, brannvitenskap og brannsikkerhet. Målsetningen er å fremme kunnskap, forståelse og samarbeid mellom medlemslandene i Europa.

TEKST HELENE HILLER FOTO PEXELS

CFPA Europe har lansert sin ambassadørordning. Ambassadørordningen sørger for at en rekke fagfolk fra medlemslandene møtes og deler sin kunnskap om brannvern på tvers av landegrensene.

Enhver som arbeider med brannvern eller som har stor interesse for sikkerhet eller brannsikkerhet kan søke om å bli ambassadør i CFPA Europe, det spiller ingen rolle hvor en bor. Hensikten med ambassadørprogrammet er å øke bevissthet rundt brannvern og brannsikkerhet på et europeisk nivå. Ambassadørene blir en del av et stort europeisk nettverk, de får muligheten til å diskutere med andre ambassadører, de får tilgang til det nyeste som skjer innen brannvern og de får mulighet til å påvirke med egne ideer og innspill.

Seniorrådgiver i Brannvernforeningen, Tom Erik Galambos, er en av de norske ambassadørene i ambassadørprogrammet. Han mener det er svært viktig og hensiktsmessig at alle som arbeider innen brannvern ønsker å bidra.

– Det som er bra med å være ambassadør er at man aktivt får være med på å påvirke, utvikle nye retningslinjer og bygge nettverk. Et av målene med et felles nettverk er at man får bli med inn i en diskusjonsgruppe med andre i bransjen og får bidra med å påvirke. I tillegg får man god informasjon om ulike forskning innen brannfaget, forteller Galambos.

EN HELHETLIG BRANSJESTANDARD. CFPA Europe er et samarbeidsorgan der de fleste brannvernforeningene i Europa deltar. Samarbeidet går hovedsakelig på brannvern og brannforebygging, og er delt opp i ulike komiteer. Formålet med CFPA Europe er å få likhet i brannvernarbeidet i Europa.

Brannvernforeningen er representert i Training Commission som er et samarbeid mellom kursavdelingene i de europeiske brannvernforeningene. Her utvikles felles kursplattformer, fagplaner og læringsmål.

Det er opp til hvert enkelt medlemsland hvor mange seksjoner og retningslinjer en ønsker deltakelse i. Hensikten er å få en helhetlig bransjestandard, slik at man kan utarbeide en felles standard for brannvern.

– Vi ønsker på sikt at vi kan få en felles bransjestandard og en felles brannvernstandard. Vi har blant annet et samarbeid rundt kurs med en opplæringsmanual med beskrivelser av hva vi skal forplikte oss til å levere. En av forutsetningene er at vi hvert år må foreta en internkontroll som vi sender til kommisjonen, slik at de ser at vi har gjennomført. Vi har i tillegg jevnlig evalueringer med andre medlemsland, sier Galambos.

UTVEKSLING AV INFORMASJON. Kvalitetssikring er et gjennomgående krav i enhver seksjon. Det blir laget felles europeiske fagplaner med blant annet kursinnhold.

– Vi har samarbeidet godt rundt kurs og jobbet mye med å få en felles oversikt og et felles mål for hvordan opplæringen skal være. Det er stort å få være en del av CFPA Europe, sier Galambos.

Målet er å oppmuntre til utveksling av informasjon som kan bidra til beskyttelse av liv og eiendom. Det skal være enkelt å samarbeide og gjennomføre felles programmer slik at man holder seg oppdatert på den seneste forskningen og studier. Et av formålene er å fremme europeiske perspektiver og bidra til utvikling av brannvernorganisasjoner i nye land.

↑ Felles samarbeid for et brannikkert Europa.

OM CFPA EUROPE

- Forening med 26 medlemsland og unike nettverk.
- Grunnlagt i 1974.
- Styres av vedtekter.
- Administrasjonsutvalget representerer alle medlemmer.
- Innflytelsesrikt arbeid innen opplæring, retningslinjer, sikkerhets- og informasjonskommisjon.
- Produkt: retningslinjer, opplæring og informasjon.
- Informativ nettside og nyhetsbrev.

ANNONSE

Partner
for
Progress

Fleksible FG-900 kurs

Kiwa er en ledende leverandør av sertifikatrettet opplæring innen automatiske slokkesystemer i henhold til FG-krav. Kursene gjennomføres med en blanding av e-læring, online kurssamlinger, samt demonstrasjoner og praktisk opplæring i vårt øvingssenter for sprinkelanlegg i Haugesund.

Våre populære FG-900 kurs

- FG-900 Prosjektering av automatiske slokkesystemer (onlinekurs)
- FG-900 installasjon av automatiske slokkesystemer (blended learning)
- FG-900 resertifisering (onlinekurs)

Les mer og meld deg på kurs: www.kiwa.no/fg-kurs

3 gode grunner til å ta FG-900 kurs hos Kiwa!

- 1 Fleksibelt
- 2 Tids- og kostnadsbesparende
- 3 Bærekraftig

«Vi ønsker på sikt at vi kan få en felles bransjestandard og en felles brannvernstandard»

TOM ERIK GALAMBOS

INTERNASJONAL BRANNSTATISTIKK

Internasjonal brannstatistikk er interessant lesing. Tidligere har statistikk over eksempelvis omkomne i branner ikke vært direkte sammenlignbare. Dette skyldtes ulik praksis på innhenting av data. Nå er myndighetsorganene mer samstemte og det er derfor lettere å sammenligne tallene.

TEKST TOR ERIK SKAAR

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) er Sveriges fagmyndighet for blant annet brann, slik Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB) er for Norge. Det er de som samler inn og gir ut en felles nordisk brannstatistikk med Estland inkludert.

I tillegg til dødsbranner, har de også samlet inn data for bygningsbranner. I denne sammenheng er det dødsbranner i perioden 2010 – 2020 vi skal se litt nærmere på.

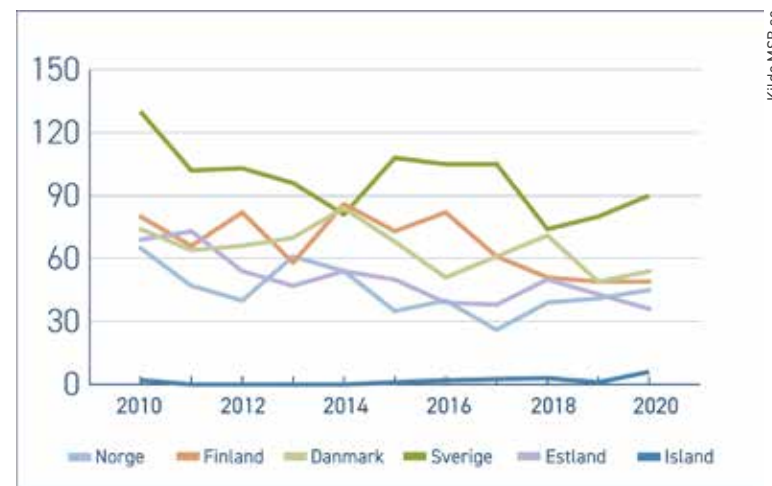
Island peker seg ut på alle vis da de åpenbart har svært få branner. Vi velger derfor heller å sammenligne oss med de andre landene.

Om vi ser på hvilke måneder det brenner mest, er det likt i alle de nordiske land. Det er årets første og siste måned som peker seg ut her. Estland har desember og februar.

Om vi ser på statistikken som viser antall omkomne per innbygger, så er det gledelig å se at alle land har en markant nedgang. Det er også gledelig å se at Norge kommer best ut i denne statistikken om man ser bort fra nevnte Island.

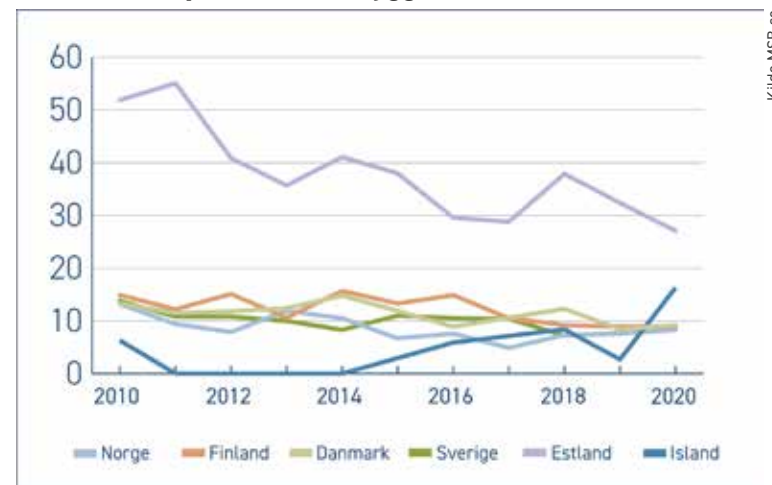
– Det er gledelig at det jobbes godt med brannforebygging i hele Norden, både ute hos brannvesenet, med regelverket og med kommunikasjon. Dette er et kontinuerlig samarbeid der vi deler erfaringer og beste praksis med våre nordiske kolleger, og vi har hatt god nytte av innspill fra disse i det brannforebyggende arbeidet i Norge. I tillegg har nok nasjonale krav til røykvarsler siden 1990 og krav om ett årsverk til brannforebygging per 10.000 innbygger hatt betydning. Men tallene viser at det alltid er rom for forbedring også. 41 omkomne i brann i 2021 er 41 for mye, sier Johan Marius Ly, avdelingsdirektør i DSB.

Dødsbranner 2010-2020

Kilde MSB.se

Dødsbranner pr. million innbyggere 2010-2020

Kilde MSB.se

REKLAMERER FOR REISESTIPEND

Medlemmer i Norsk brannbefals Landsforbund (NBLF) har lenge kunnet søke om reisestipend for studieopphold i utlandet. Etter to år med pandemi og begrenset reiseaktivitet for de fleste, håper NBLF nå på flere søkere til ordningen.

TEKST STURLE HAGEN FOTO ROGALAND BRANN OG REDNING IKS

Vil vil oppfordre flere medlemmer til å søke reisestipend og muligheten til å skaffe seg faglig påfyll gjennom studieopphold i utlandet. Studiereiser er lærerike og gir gode muligheter for både nettverksbygging og erfaringsutveksling, reklamerer Nils-Erik Haagenrud, leder for NBLF.

Han opplyser at ordningen med reisestipend for brannbefal har eksistert siden midten av 90-tallet. Haagenrud deltok på 90-tallet med en studie av 11X-organiseringen, dvs. nødetatene og hvordan disse var organisert i de nordiske landene. De første årene var det rift om støtte til reise og studieopphold i USA hvor norske brannbefal inkludert Haagenrud dro for å studere Enhetlig Ledelse System (ELS).

– Den gang var DSB ved Even Skredsvig en aktiv pådriver sammen med forsikringsselskapet Skogbrand. På denne tiden fikk man også studiestipend fra Innenriksdepartementet i USA, forteller lederen av NBLF.

I 2008 ble Nordisk brannbefals studieuke etablert. Studieuken arrangeres hvert år. Tre brannbefal fra hvert av de nordiske landene får mulighet til å delta.

EKSTERNE BIDRAGSYTERE. Siden 2007 har ordningen med reisestipend vært organisert med et sekretariat og et utvalg som mottar, vurderer og innvilger søknader. I «Reisestipend- og utdanningsutvalget» (RUU), sitter representanter fra NBLF, DSB og forsikringsselskapene KLP og Skogbrand. Det er disse institusjonene som finansierer ordningen. Det tildeles stipend for til sammen 60 000 kroner årlig og mer enn 20 reisestipend er tildelt siden 2007. Foruten medlemmer i NBLF kan også ansatte i KLP Forsikring søke på ordningen.

Ifølge Haagenrud står søkerne ganske fritt i valg av tema for studiereisen enten temaet er knyttet til forebygging eller beredskap. Søkerne har også stor frihet når det gjelder valg av reisemål og reiserute.

– Så lenge innholdet i studien vil ha aktualitet for andre som jobber innen brann- og redning, er vi åpen for kreative forslag og ideer til tema. Vi har dessuten

liggende en liste på våre hjemmesider som kan være aktuelle, opplyser Haagenrud.

↑ *Nils-Erik Haagenrud er leder for Norsk brannbefals Landsforbund.*

KUNNSKAPSDELING. De fleste som søker og får innvilget reisestipend, kommer ifølge Haagenrud fornøyd tilbake etter endt studieopphold i utlandet. Tilbakemeldingene er stort sett positive, både når det gjelder det praktiske opplegget rundt oppholdet, undervisningen og det faglige utbyttet.

– Før avreise bidrar vi med tilrettelegging av reise og studieopphold for de som ønsker det. Vi har gode kontakter i de brannfaglige miljøene i Europa som kan hjelpe de som får innvilget reisestipend. Det vi krever i retur fra aktuelle kandidater er en faglig rapport, et enkelt regnskap og en presentasjon av studien. Poenget med dette er å sikre kunnskapsdeling blant medlemmene våre, forklarer Haagenrud.

GLOBALE UTFORDRINGER

Tommy Arvidsson har jobbet innen brannvern i mer enn 40 år – de siste seks årene som direktør i CFPA Europe. – Forskning, kunnskapsutveksling og samarbeid er den sikreste måten å løse de gigantiske utfordringene vi står overfor på, fastslår han.

TEKST SISSEL FANTOFT FOTO NICHOLAS HASTINGS-WINCH

The Confederation of Fire Protection Associations Europe (CFPA Europe) ble grunnlagt i 1974. Det er en medlemsforening som forbinder nasjonale uavhengige organisasjoner som jobber med brannsikkerhet, sikkerhet og/eller nasjonale farer. I dag har CFPA Europe 27 medlemmer fra 24 europeiske land.

– Vårt mål er å øke tryggheten i samfunnet, hovedsakelig for bedrifter, men også for deg som privatperson. Norsk Brannvernforening representerer Norge, og er aktiv i det felles arbeidet vi gjør i CFPA Europe, forklarer Arvidsson.

Arbeidet er basert på følgende aktiviteter:

- › Felles retningslinjer som CFPA Europe produserer, ratifiserer og publiserer. Alle de om lag 60 retningslinjene finnes gratis tilgjengelig på nettstedet www.cfpa-e.eu.
- › Harmonisering av opplæringskurs, slik at medlemmene leverer de samme kursene over hele Europa. Deltakerne får CFPA Europes diplomer eller sertifikater som er anerkjent i Europa.
- › Nettverksbygging og deling av informasjon og kunnskap ved hjelp av nettside, nyhetsbrev og så videre. CFPA Europe er også aktive på sosiale medier, hovedsakelig LinkedIn.
- Det er foreninger i mange europeiske land som jobber med brannvern. Disse organisasjonene er små i noen land, mens de er veldig store i andre. Det er et krav at alle våre medlemmer må jobbe med brannvern. Noen jobber også med tyverisikring

og/eller med beskyttelse mot naturkatastrofer i tillegg. Til sammen har disse organisasjonene en utrolig stor kunnskapsbank, og denne kunnskapen og erfaringen ønsker de å spre til alle og enhver, forteller han.

NEGATIV SPIRAL. Siden slutten av 2021 har CFPA Europe åpnet for andre kontinenter, og ønsker nå også ikke-europeiske medlemmer velkommen.

– Det er veldig store globale problemstillinger å jobbe med. For eksempel er det mange mennesker som dør i branner hvert år, og i mange utviklingsland er svært mange av dem barn. Det er også viktig at bygninger og lignende utføres på en slik måte at de er holdbare og kan brukes i generasjon etter generasjon. Da må det benyttes byggematerialer og konstruksjoner som kompliserer branner og brannspredning, sier Arvidsson og peker på at klimaendringene også er en massiv utfordring.

– Et varmere klima gir blant annet økt risiko for skogbranner, som allerede i dag står for minst 25 prosent av de globale CO2-utslippene. Flere skogbranner vil produsere flere uønskede utslipp til atmosfæren, og dermed intensiveres klima-problemene i en negativ spiral, poengterer han.

Arvidsson er overbevist om at forskning, kunnskapsutveksling og samarbeid er veien å gå dersom disse problemene skal løses.

– I tillegg er det viktig at vi har politiske ledere som forstår omfanget av problemene. Vi blir dessverre minnet om og om igjen at noen lands →

TOMMY ARVIDSSON

› **Alder** 69

› **Stilling** Direktør CFPA Europe

› **Bakgrunn** Master i kjemi fra Chalmers tekniske høyskole, Göteborg. Ledet Brandforsk i Sverige i sju år, og var i 15 visepresident i den svenske Brandskyddsföreningen. Har vært direktør i CFPA Europe siden 2016.

Tommy Arvidsson foran en av de gamle bygningene i Tudorstil i Chester, byen som har vært hjem for ham og familien siden 2016.

Eastgate Clock i Chester markerer den opprinnelige inngangen til den romerske festningen Deva Victrix. Det er et populært motiv for turister, og sies å være den mest fotograferte klokken i England etter Big Ben.

«Arbeidsinnholdet er også positivt, fordi vi jobber sammen for en bedre og tryggere verden»

TOMMY ARVIDSSON

→ ledere er mer opptatt av å utvide sine grenser og øke skattekassen, enn å jobbe for en verden som kan overleve, sier han.

EN BEDRE OG TRYGGERE VERDEN. Tommy Arvidsson vokste opp i Lycksele og Umeå i Nord-Sverige, og flyttet til Gøteborg hvor han tok en master i kjemi ved Chalmers tekniske høyskole.

– Da jeg studerte var kjemi mitt fokus, men allerede i min første ansettelse ved Wood Research Institute begynte jeg å jobbe med brannvernsspørsmål. Jeg fikk jobbe med brann- og eksplosjonsrisiko i sponplateindustrien, samt i et flammehemmende prosjekt. I løpet av disse årene og årene etter jobbet jeg mye med blant annet støveksplasjoner. Jeg var også involvert i en rekke prosjekter i samarbeid med Chr. Michelsens Institutt på Fantoft utenfor Bergen. Det var spennende og lærerikt å jobbe med kompetente og hyggelige mennesker som for eksempel dr. Rolf K Eckhoff, som senere ble professor ved Universitetet i Bergen, opplyser han.

For Arvidsson er det mest spennende ved jobben som direktør ved CFPA Europe at han samarbeider med kvalifiserte mennesker rundt og i Europa.

– Arbeidsinnholdet er også positivt, fordi vi jobber sammen for en bedre og tryggere verden, sier han.

CFPA Europe Ambassadors, er et helt nytt nettverk for enkeltpersoner som ønsker å støtte målet og arbeidet til CFPA Europe. Det er åpent for alle, uansett hvor i verden de bor.

– Ambassadørene får tilgang til et unikt internasjonalt nettverk, de får nyhetsoppdateringer fra CFPA Europe, og får tilsendt utkast til nye retningslinjer på høring. Nettverket er en blanding av personer som jobber med brann sikkerhet, sikkerhet, naturfarer, arbeidssikkerhet og helse, forteller han.

GRATIS BIBLIOTEK. Samtidig som Arvidsson jobbet innen brannvern i Sverige, blant annet i Brandforsk, The Swedish Fire Protection Association og SweRisk, deltok han i flere prosjekter i CFPA Europe i mange år før han overtok som direktør. Han startet blant annet The Guidelines Commission i 2001, og ledet den frem til 2012. I tillegg ledet han arbeidet i CFPA Europe Natural Hazards mellom 2011 og 2013.

– Mye av arbeidet som gjøres i CFPA Europe formidles kostnadsfritt. Våre 60 guidelines finnes for eksempel som et gratis bibliotek på CFPA Europes hjemmeside, slik at alle som ønsker det kan laste dem ned og lese, forteller han.

Organisasjoner som er medlemmer i CFPA må oppfylle visse krav:

- › De må ha et godt rykte nasjonalt.
- › Kun én forening/organisasjon kan representere sitt land.
- › Deres aktivitetsfelt må omfatte brannforebygging og -beskyttelse, eller sikkerhet eller naturfarer.
- › De må oppfylle vedtektene til CFPA Europe. →

← Chester ble grunnlagt av romerne rundt år 70, og det finnes fremdeles mange spor av den historiske arven i byen. Tommy Arvidsson besøker gjerne den romerske hagen i byen.

← Tommy og familien trives godt i England. Både sønnen Patrick og datteren Teresa er aktive innen friidrett, og Tommy bruker helgene til å kjøre dem til ulike stevner. Foto: Privat

«Fordi jeg har litt norsk blod i kroppen, elsker jeg selvfølgelig å gå på tur.»

TOMMY ARVIDSSON

→ **HISTORISK LANDEMERKE.** Da han overtok stilingen som direktør i CFP Europe i 2016, valgte Tommy Arvidsson å flytte til Chester i England med kona og de to tenåringsbarna. I Sverige har han i tillegg voksne barn fra et tidligere ekteskap, og flere barnebarn.

– Da jeg ble tilbudt stilingen virket det mest praktisk for oss å bo i nærheten av London, Manchester, Frankfurt, København eller Paris. Siden jeg og familien min elsker England var det en enkel avgjørelse, ikke minst fordi barna mine allerede kunne snakke, lese og skrive engelsk. Min kone maler ofte landskapsbilder, så hun satte også pris på at vi kom til England, forteller han.

Chester er en vakker by med om lag 85.000 innbyggere, grunnlagt av romerne i år 79.

– Sentrum er godt bevart med blant annet en ringmur bygget av romerne, og i tillegg er det rester av et romersk amfiteater, samt et romersk bad. Byen er et historisk landemerke og beskyttet for fremtiden som et «heritage site» Det er heller ikke langt til storbyene Liverpool og Manchester, og dermed også til to internasjonale flyplasser, noe som letter arbeidet mitt, sier han.

ANANASDYR KING I NORD-THAILAND. Før familien flyttet til Chester, bodde de i Bangkok i to år.

– Da jeg sluttet i Brandskyddsföreningen i Sverige

i 2014 var målet å leve noen år i et land med varmt klima. Siden min kones foreldre bor i Bangkok var det en enkel beslutning å kjøpe hus der, sier han.

Barna gikk på en amerikansk internasjonal skole, slik at de ble gode i engelsk, samtidig som de i løpet av oppholdet lærte å forstå thai uten problemer. Familien var også involvert i et prosjekt der de hjalp to fattige skoler i Nord-Thailand med skolebøker.

– Det var også en opplevelse for våre to barn å se hvor enkle og dårlige skoler det er i enkelte deler av Thailand. I Nord-Thailand leide vi også et jordstykke hvor vi dyrket ananas, en liten bedrift som min kones familie tok over da vi flyttet til England, forteller Arvidsson.

Tommy Arvidsson har alltid vært flittig med trening, et grunnlag han la allerede i ung alder gjennom å delta i konkurranser på ski.

– Fordi jeg har litt norsk blod i kroppen, elsker jeg selvfølgelig å gå på tur. Landskapene i England, Wales og Skottland har mye å tilby, og de er også lettere å gå i enn svenske og norske fjell, sier han.

Mye av fritiden går med til å følge opp barnas aktiviteter.

– Datteren min er aktiv i friidrett, og annenhver helg i løpet av sommeren har hun konkurranser på forskjellige steder i Nordvest-England. Å følge henne til forskjellige konkurransesteder er kjempegøy, sier han.

På fritiden elsker Tommy å gå i fjellet. Her er han på en av sine turer i Peak District, med Lose Hill og Greater Ridge i bakgrunnen. Foto: Privat

BRANN OG REDNING UNDER LUPEN

Regjeringen har varslet en gjennomgang av landets brann- og redningstjeneste. Det er 13 år siden forrige gang – et arbeid som førte til Stortingsmelding nummer 35. DSB ønsker gjennomgangen velkommen.

TEKST STURLE HAGEN, CORNELIA KOPPANG HENRIKSEN FOTO BEATE OMA DAHLE / NTB

Denne regjeringen vil ha tryggheten tilbake i hele landet og ønsker å styrke det lokale nivået i beredskapsarbeidet. Vi er avhengige av et brann- og redningsvesen som er der folk bor og ferdes, og som gir rask bistand når folk trenger hjelp - uansett når på døgnet en brann eller annen ulykke oppstår, sier statssekretær Hans-Petter Aasen i Justis- og beredskapsdepartementet til Brann & Sikkerhet. Han opplyser at arbeidet vil bli påbegynt i høst, men at form og innretning på gjennomgangen ennå ikke er endelig bestemt. Når arbeidet skal være fullført er heller ikke klart.

Gjennomgangen av brann- og redningsområdet må også ses i sammenheng med arbeidet til den nylig oppnevnte totalberedskapskommisjonen som skal levere sin rapport i juni 2023, sier Aasen.

VIL FÅ MER KUNNSKAP. I Hurdalsplattformen er det flere ambisjoner som berører lokal beredskap i hele landet, blant annet samhandlingen mellom nødetatene. Ett av målene med den helhetlige gjennomgangen er å få mer kunnskap om hvordan samhandlingen og samspillet mellom nødetatene fungerer.

Statssekretæren bekrefter samtidig at brannforebygging blir et viktig tema i den helhetlige gjennomgangen.

De ulike delene av brann- og redningsarbeidet henger sammen. Med godt forebyggende arbeid

kan vi få færre hendelser å håndtere. Dessuten vil konsekvensene av hendelser også kunne reduseres, mener Aasen.

NYE BEHOV OG FORVENTNINGER. Nyheten om gjennomgangen ble gledelig mottatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Det er fordi det, i løpet av de siste 13 årene, har skjedd en utvikling i samfunnet om har gitt andre behov og forventninger til brann- og redningstjenesten.

Brann- og redningsvesenet er en viktig ressurs nært folk i hele Norge. Vi håper at gjennomgangen skal se på hvordan man kan sikre en god fordeling av kapasiteter, kompetanse og oppgaver mellom kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå for å oppnå en robust løsning som ivaretar behovet i samfunnet, sier Johan Marius Ly, som er avdelingsdirektør i DSB.

Vi vet at det er mange i brann-Norge som har ventet på en slik gjennomgang og som har forventninger til arbeidet, legger han til.

FOREBYGGING BLIR VIKTIGERE. Han trekker blant annet frem at utviklingen med flere hjemmeboende i sårbare grupper, gjør hjemmene til en viktigere arena for brannforebyggende tiltak enn tidligere. Tverrfaglig samarbeid er ofte nødvendig for at mennesker skal bo brannsikket.

Brann- og redningsvesenet har fått en sentral rolle i dette og er blitt en viktig samarbeidspartner

↑ Justisminister Emilie Enger Mehl varslet i mars om at regjeringen vil gjennomføre en helhetlig gjennomgang av brann- og redningstjenesten.

«Med godt forebyggende arbeid kan vi få færre hendelser å håndtere.»

HANS-PETTER AASEN

for helse- og omsorgstjenesten. Under koronapandemien ble også brannforebyggeren fremhevet som en viktig ressurs til å fange opp sårbare mennesker da kommunene opprettholdt utvendig feiing mens mange sosiale tjenester uteble, sier Ly.

Også endring i risikobildet med blant annet klimaendringer, teknologisk utvikling og endringer i befolkningen er forhold som påvirker behovene og forventningene til brann- og redningsvesenet.

Utviklingen går mot flere store og komplekse naturhendelser, flere kompliserte redningsoppdrag og at brann- og redningsvesenet må håndtere flere samtidige hendelser. Utvikling i teknologi og utstyr kan også bidra til å løse viktige utfordringer samtidig som kompetansen må tilpasses til utviklingen, forklarer Ly.

Det er tidlig å si noe om hvilken betydning gjennomgangen vil få for ressurstilfanget innen brannforebygging. Men med utgangspunkt i de utfordringer samfunnet står overfor og det risikobildet vi kjenner til i dag, blir forebygging stadig viktigere.

↑ Hans-Petter Aasen Johan Marius Ly

BRANNVERNFORENINGEN MENER

ET TILLITSBASERT REGELVERK GIR IKKE GOD NOK BRANNSIKKERHET

TEKST MARI BRÆIN FAABERG

KONTROLL AV BRANNSIKKERHETEN I NORSKE BYGG. Brannsikkerheten er unntatt for kontroll av utførelsen i Plan- og bygningsloven. Det innebærer at kontrollen av brannsikkerheten i stor grad er knyttet til kontroll av dokumenter.

Myndighetene som skal sikre boligeieren, altså plan- og bygningsetaten i kommunen, er ofte fraværende ved at de har fokus på om dokumentene i byggeprosessen er riktig utfylt. Når en brann oppstår ser vi gang på gang at det blir konflikter knyttet til både innholdet i dokumentasjonen og utførelsen. Brannvernforeningens undersøkelser over lang tid bekrefter dette bildet.

Vi mener at kontrollen av brannsikkerheten ikke er godt nok ivaretatt verken av utbygger eller myndigheter.

HVEM HAR ANSVARET FOR DAGENS SITUASJON?

Situasjonen vi har i dag er politisk etablert gjennom utdeligheter i lovverket og manglende oppfølging i kommunene. Brannvernforeningen arbeider for at ingen prosjekter skal gis ferdigattest før utførelsen er kontrollert. Et tillitsbasert lovverk fungerer ikke uten reelt tilsyn, altså kontroll av både dokumentasjon og utførelse.

Endringer som fører til bedre brannsikkerhet, må implementeres gjennom politiske vedtak og reell myndighetsutøvelse. Ved forbedret kontroll vil vi få en betydelig reduksjon i byggefeil, som koster samfunnet opp mot 20 milliarder årlig. Trolig avdekkes bare toppen av isfjellet.

Vi mener at dagens lovverk beskytter bransjen og myndighetene på bekostning av forbrukerne ved at det er svært vanskelig å stille noen til ansvar. Vi trenger et system som sikrer og dokumenterer at brannsikkerheten er ivaretatt, det har vi ikke i dag.

«Vi mener at kontrollen av brannsikkerheten ikke er godt nok ivaretatt verken av utbygger eller myndigheter»

OMSORGSBOLIG I BRANN

Evalueringsrapporten fra Vestfold Interkommunale Brannvesen er nå klar. Det var en elsparkesykkel som forårsaket brannen i Granatveien i Tønsberg i desember 2021.

TEKST HELENE HILLER FOTO VESTFOLD INTERKOMMUNALE BRANNVESEN

← I desember 2021 brant det i omsorgsboligen i Granatveien i Tønsberg kommune.

brannsikret, men kommunen er godt i gang. Ved utgangen av 2021 gjenstod det å utføre branntiltak i cirka 200 av boligene.

For å sikre hver enkelt person med bistandsbehov utarbeider også Tønsberg kommune nå en handlingsplan for brannsikkerhet hos personer som mottar hjemmetjenester i kommunal eller privat bolig. Denne skal behandles politisk i 2022.

Evalueringsrapporten er en del av et større system for evaluering, ikke en utredning eller etterforskning.

Brannen skal ha startet i stuen for deretter å ha spredd seg videre til loftet. Det ble tidlig klart at beboerne i de øvrige leilighetene hadde behov for assistert rømning. Politiet, brannvesenet, ambulansen og hjemmesykepleiere var alle involvert i å sørge for at beboerne kom seg ut.

Politiets krimteknikere konkluderer etter sine undersøkelser med at brannen startet i eller ved en elsparkesykkel som ble oppbevart innendørs i en av leilighetene. Slike elsparkesykler drives som regel av litium-ionbatterier som brenner på en eksplosjonsartet måte. Gass dannes inne i batteriet ved en brann. Eksplosjonsfaren og giftigheten til røykgassen avhenger av hvilke metaller og hvilke komponenter som er i det eksakte batteriet.

Den største brannrisikoen i litium-ionbatterier er når temperaturen kommer over en grenseverdi og starter en termisk nedsmelting. Brannen som oppstår er selvforsynt med oksygen som følge av de kjemiske reaksjonene i batteriet. Det er svært vanskelig å slukke en brann når denne prosessen initieres. Litium-ionbatterier har i utgangspunktet en lav fare for å begynne å brenne, men når det brenner kan konsekvensene fort bli store, konkluderer VIB med i sin rapport.

Vi har tidligere skrevet at brannen i Granatveien hadde flere likhetstrekk med brannen i Skogveien i 2020. Byggene var svært like med tanke på byg-

gets utforming og hvem som bodde der. Begge rekkehusene var omfattet av oppgraderingsplikten i henhold til Forskrift om brannforebygging, og oppgraderingen i Granatveien skulle etter planen utføres i 2024.

Det er Tønsberg kommune som eier begge rekkehusene i Granatveien og Skogveien.

Bygget var omfattet av brannvesenets tilsyn med Tønsberg kommune sine ubemannede boliger i 2020/2021, og var kartlagt for å ikke ivareta byggeforskrift 1985 (BF85). Bygget stod i kommunens plan for oppgradering i 2024. Rekkehus oppført iht. gjeldene byggeforskrift før 1985 har ikke de samme egenskapene som nyere bygg med tanke på brannspredning innad i bygningsmassen. Det kan derfor antas at dette hadde en medvirkende årsak til konsekvensene av brannen, fordi brannen utviklet seg raskt.

Leilighetene i Granatveien var ikke godt nok ivare tatt. Det var en nabo som oppdaget brannen og meldte fra til 110-sentralen før trygghetsalarmene hos enkelte beboere slo ut. Her hadde kommunen prosjektert at omsorgsboligen skulle oppgraderes i 2024.

– Planene for dette bygget var altså ferdig prosjektert og skulle blitt oppgradert med sprinkleranlegg, sier kommunalsjef for eiendom og tekniske tjenester, Jan R. Eide.

Flere kommunale boliger er fremdeles ikke

«Planene for dette bygget var altså ferdig prosjektert og skulle bli oppgradert med sprinkleranlegg»

JAN R. EIDE

ANNONSE

NYHET!

Brannvarsling direkte til mobilen

VEA Fire Safety er en alarm-app som gir ekstra tydelig brannalarm med kraftig blinkende lys, lyd og vibrasjon.

Appen er svært enkel i bruk, og tilkobles eksisterende brannanlegg. Løsningen er spesielt nyttig for personer med nedsatt hørsel og andre som ikke oppfatter lydgivende alarmer.

Ta gjerne kontakt med oss om du vil vite mer: ts.abrahamsen@vestfoldaudio.no

Scan QR-koden og test appen gratis:

VEA | FIRE SAFETY

www.vestfoldaudio.no

BRENNER FOR BATTERISIKKERHET

Salg av elbiler og andre batteridrevne fremkomstmidler som elsykler og elsparkesykler har tatt av. Men kunnskap om brann- og eksplosjonsfaren ved feil håndtering av batteriene er fortsatt mangelvare hos mange brukere.

TEKST STURLE HAGEN FOTO CORNELIA KOPPANG HENRIKSEN

Folk flest vet lite om batterisikkerhet og hva som kan gå galt ved lading og oppbevaring av litium-ionbatterier. Det er ikke så rart ettersom elektrifiseringen av samfunnet med økt bruk av batteridrevne fremkomstmidler ikke har pågått så lenge, sier Tommy Carnebo, spesialist på risikohåndtering i Dafo vehicle fire protection AB.

Carnebo har fra før 20 års erfaring som brannmann ved Södertörns brandförsvärsförbund i Sverige. Her arbeidet han inntil i fjor, hvor han har skaffet seg solid kompetanse på branner i kjøretøy. De siste årene i brann- og redningstjenesten jobbet han mye med brannsikkerhet i el- og hybridbiler samt gassdrevne kjøretøy.

ETTERTRAKTET FOREDRAGSHOLDER. – Å kunne vise til konkrete eksempler fra slokkeinnsatser hvor batteridrevne kjøretøy og andre batteridrevne fremkomstmidler har vært involvert, er en fordel når vi skal ut med budskap knyttet til batterisikkerhet, understreker Carnebo.

På kort tid er han blitt en ettertraktet foredragsholder i inn- og utland, både blant bilforhandlere, reparasjonsverksteder, eiendomsbesittere og forsikringsselskaper. Batterisikkerhet var også tema for et foredrag Carnebo holdt på Brannvernkonferansen

10. mai i år. Der listet han blant annet opp seks risikofaktorer knyttet til litium-ionbatterier.

– Foruten å være ekstremt energirike inneholder batteriene brannfarlig elektrolyttvæske. De er dessuten exotermiske, det vil si at de kan eksplodere. Videre kan batteriene få skader av slag og støt. Begynner det å brenne i batteri er det nærmest umulig å slokke. Røyken som dannes er giftig og svært helseskadelig, understreker Carnebo.

VANLIGE BRANNÅRSAKER. På spørsmål om hvorfor det begynner å brenne i litium-ionbatterier, peker han blant annet på skader som følge av slag, støt eller vibrasjoner. Det gjelder særlig batterier til elsykler og elsparkesykler. Blant andre årsaker nevner han termiske hendelser (thermal runaway) i batteriet – en prosess hvor et allerede varmt batteri utsettes for en hurtig og ekstrem overoppheting. Som en følge av dette kan batteriet både ta fyr brann og eksplodere.

– Videre kan batterier som utsettes for fukt og kondens begynne å brenne som følge av kortslutning i en eller flere battericeller. Vi har også eksempler på litium-ionbatterier som har tatt fyr på grunn av overlading. Derfor er det viktig å ikke lade elbilbatterier opp til mer enn 80 prosent av full kapasitet. Hurtiglading bør heller ikke gjøres mer

↑ Tommy Carnebo holdt foredrag på Brannvernkonferansen om batteribranner i bygninger.

↑ Tommy Carnebo

enn fem ganger på rad før man foretar en langsom lading, påpeker Carnebo.

GOD VENTILASJON. Litium-ionbatterier bør ifølge Carnebo helst lades og oppbevares i godt ventilerte rom som ikke er oppholdsrom eller del av rømningsvei. Rommene bør være avstengt med lukkede dører. Ideelt sett bør lading og lagring av batteriene skje utendørs og ikke inne i bygninger hvor mennesker oppholder seg. Men han medgir at verden ikke er ideell. Rommene hvor batterier lades bør derfor være utstyrt med følsomme kombinasjonsvarslere som reagerer både på varme, røyk og gass.

– Tidlig varsling er avgjørende med tanke på at branner i litium-ionbatterier gir svært giftige og helseskadelige gasser. Det gjelder ikke minst om det oppstår en termisk hendelse i batteriet hvor både brannen og spredning av gasser skjer veldig hurtig, fremholder Carnebo.

«Begynner det å brenne i batteri er det nærmest umulig å slokke.»

TOMMY CARNEBO

I TRYGGE HENDER

Flere enn 400 ukrainere er for tiden innkvartert på Kongsberg akuttmottak. To ganger i uka møtes representanter fra mottaket og Kongsberg brann- og redningstjeneste (KBR) for statusoppdateringer.

TEKST SISSEL FANTOFT FOTO LARS GULBRANDSEN

↑
Ine Olsen
Lars Gulbrandsen
Eirik Karlsen

Mottaket ble etablert under flyktning-krisen i 2015, og har vært brukt som vaksinesenter under pandemien.

– Da bygget skulle bli akuttmottak over natta hadde vi tett dialog med eier Statsbygg og Sivilforsvaret, som gjorde klart bygget, samt UDIs representant i Kongsberg. Etter hvert som Frelsesarmeen kom inn for å drifte mottaket, har det vært jevnlig møter mellom dem og kommunen, hvor vi har deltatt ved enkelte anledninger og i forbindelse med registreringen som særskilt brannobjekt. I tillegg har vaktlagene vært på besøk på mottaket, forteller leder forebyggende Ine Olsen i KBR.

Kongsberg kommune ga unntak fra søknaden om bruksendring i henhold til den midlertidige forskriften Kommunaldepartementet vedtok i mars.

– Etableringen av mottaket har gått på skinner. Informasjonsflyten er god, og vi føler oss veldig velkomne der, sier Olsen.

HYPPIGE BRANNVERNUNDER. Mottaket var opprinnelig dimensjonert for 1250 beboere, men Kongsberg kommune har satt et tak på 700 for at barna skal få bedre plass. Gjennomsnittlig botid er

1-3 måneder.

– Hele bygget er sprinklet, brannslanger og sløkkeapparater er utplassert og alle evakueringsveier er skiltet både på norsk og ukrainsk der hvor det kan være rom for misforståelser. I tillegg har vi brannalarmanlegg som dekker alle de 15.000 kvadratmeterne, forteller brannvernleder Lars Gulbrandsen.

Det viktigste for Frelsesarmeen er tryggheten og sikkerheten til beboerne.

– Siden botiden er så kort fungerer vi som et hotell, og vil bistå alle med evakuering hvis det skulle oppstå en brann. Vi har også flyttet alle avfallscontainere på egne rom for å sikre frie rømningsveier, sier han.

Tre ganger hvert døgn går de ansatte brannvernrunder.

– Dag, kveld og natt dekker vi alt fellesareal med kontrollskjema. Dukker det opp små avvik lukker vi dem med en gang, opplyser Gulbrandsen.

KNUTEPUNKT FOR BRANNSIKKERHET. Også i Lødingen kommune er det etablert et akuttmottak for ukrainske flyktninger. I tillegg er et gammelt

hotell i ferd med å pusses opp til mottak.

– Mottaket som er i drift er fullsprinklet – et krav operatøren Hero har for alle sine mottak, forteller brannsjef Eirik Karlsen i Lødingen kommune.

Han er også leder for forebyggende avdeling.

– Vi ble invitert til en befaring av personalet på mottaket for å se på aktuelle rømningsveier, brannskiller, innsatsveier for brannbiler, møteplasser og så videre. Det er fint å opparbeide tillit mellom de som jobber der og oss, for da er terskelen for å ta kontakt lavere, sier han.

Uformelle samtaler mellom brannvesenet og eiere/brukere av bygget er en fin måte å innhente informasjon på, synes han.

– Jeg kaller det brannforebyggende kontaktmøter, og vi bruker informasjonen derfra til å prioritere tiltak og behov for tilsyn, sier Karlsen.

Lødingens kommunevåpen symboliserer et knutepunkt, og når det gjelder brannsikkerhet er brannvesenet knutepunktet mellom kommunens ulike avdelinger.

– Vi utnytter den fagkompetansen som finnes på tvers av forebyggende og beredskap for å sikre en helhetlig kvalitet, sier han.

KRAV FRA DSB

DSB krever at brannsikkerheten ivaretas i innkvartering av personer som søker beskyttelse.

- Plan- og bygningsloven gjelder ved etablering av mottak. For å sikre raskere prosesser vedtok Kommunal- og distriktsdepartementet 7. mars en midlertidig forskrift som gir kommunene myndighet til å beslutte midlertidig unntak.
- Kommunens adgang til å gi unntak fra krav om søknad og tillatelse følger av § 2 i byggt teknisk forskrift: «Så fremt bygningen har brannalarmanlegg og rømningsveier som oppfyller bestemmelsene i byggt teknisk forskrift kapittel 11, er det ikke krav om automatisk brannstokkeanlegg (sprinkling)».
- Kommunen skal gjennomføre tiltak i samsvar med planen for det forebyggende arbeidet, og på bakgrunn av hendelser, bekymringsmeldinger og lignende som gir ny kunnskap om risikoen for brann.
- Brann- og redningsvesenet skal gjennomføre brannforebyggende tilsyn.
- DSB oppfordrer alle landets brann- og redningsvesen til å vurdere behovet for registrering av nyetablerte mottak/bygninger med innkvartering som særskilt brannobjekter.
- Brann- og redningsvesenet må til enhver tid vurdere risiko som oppstår på grunn av spesielle forhold. Risikoen må kartlegges og vurderes i forhold til forebyggende tiltak og etablert beredskap.

KRAV FRA UDI

UDI krever at akuttinnkvartering skal imøtekomme alle krav til innkvartering i brannvernlovgivningen.

- Ha en brannvernansvarlig.
- Ha skriftlige rutiner for brannberedskap.
- Ha skriftlige rutiner for systematisk sjekk av brannrisikoer og brannsikkerhetstiltak i alle bygg.
- Ha branninstrukser som er oversatt til aktuelle språk.
- Sikre at beboerne er kjent med hvor rømningsveier, varslingssystemer, slukkeutstyr og andre relevante innretninger.
- Gjennomføre kvartalsvise brannøvelser, med mindre akuttinnkvarteringen kan dokumentere at brannvesenet har bestemt noe annet.
- Sikre at brennbart materiale ikke mellomlagres unødig, og at søppelcontainere og -dunker er sikret og plassert i forsvarlig avstand til bygninger.
- Orienterer UDI fortløpende om ethvert tilfelle av brann og branntilløp.

↑ Frelsesarmeen tar imot ukrainske flyktninger på Kongsberg akuttmottak. Brannsikkerheten er godt ivaretatt med sprinkler, sløkkeutstyr, brannalarmanlegg og hyppige brannvernrunder.

↓ Alle skilt som kan misforstås er oversatt til ukrainsk. I tilfelle brann vil ansatte bistå med evakueringen.

- HELHETSBILDET ER VIKTIG

Under flyktningkrisen i 2015 utarbeidet Finans Norge retningslinjer for brannsikkerhet i flyktningmottak. Disse er nå justert og oppdatert for være tilpasset dagens situasjon for ukrainske flyktninger.

TEKST SISSEL FANTOFT FOTO JAVAD PARSA / NTB

Retningslinjene synliggjør kravene som myndigheter og forsikringsselskaper stiller til eier/bruker av bygg som brukes som innkvartering av personer som søker beskyttelse i Norge.

– Det er i forsikringsselskapenes interesse å bidra til at sikkerhetsnivået i mottak er tilstrekkelig godt, sier avdelingsdirektør Bygning Hildegunn Bjerke i Finans Norge, som er finansnæringens hovedorganisasjon.

– I 2015 oppsummerte vi en del krav til tiltak man forventer skal være på plass basert på dialog med UDI. I forbindelse med flyktningstrømmen fra Ukraina denne våren har vi hatt nye møter med både UDI og driftsoperatører i mottak. Det er viktig med en god dialog og at man kjenner hverandres krav og retningslinjer, forteller hun.

SVÆRT FÅ BRANNER. Da ukrainske flyktninger begynte å komme til Norge ble det akutt nødvendig å skaffe til veie tilstrekkelig innkvartering.

– I noen tilfeller blir det tatt i bruk bygningsmasse som kanskje hadde stått tom i mange år eller benyttes til annet formål. Da er det viktig og riktig at forsikringsselskapene har fokus på at brannsikkerheten er tilstrekkelig i forhold til bruken. Vi er opptatt av at personer som bor i

mottak skal ha det like trygt og sikkert som alle andre her i landet, sier Bjerke.

Før retningslinjene ble utarbeidet i 2015 var det flere hendelser i mottak som førte til brann- og vannskader. Etter 2015 har det vært svært få branner i mottak.

– En av årsaken er at forsikringskravene har fungert. Alle bygninger blir risikovurdert, som er normal praksis for alle typer bygg, som for eksempel kommunale boliger. Mange av flyktningene som kom til Norge i 2015 var nok ikke så godt kjent med norske forhold, derfor er opplæring et viktig element i UDI sine krav, forteller hun.

OPPLYSNINGSPLIKT. Finans Norge sine retningslinjer gjelder først og fremst sentraliserte mottak, hvor innkvartering og tjenester finnes i ett eller flere bygg på et lite område.

– Det er viktig at hvert enkelt bygg blir risikovurdert, og det er helhetsbildet som er viktig når det gjelder forsikring. Avstand til brannvesen spiller for eksempel en viktig rolle, sier Bjerke.

Private som huser flyktninger i eget hjem har opplysningsplikt til forsikringsselskapet.

– Dette for å avklare at dekningen er korrekt. Det handler om hva objektet brukes til, forklarer Hildegunn Bjerke.

→ Regjeringen har besluttet å gi midlertidig kollektiv beskyttelse til ukrainske statsborgere, og UDI har fått i oppdrag å etablere flere asylmottaksplasser. Mange ukrainske flyktninger blir først registrert ved Nasjonalt mottakssenter i Råde.

«Det er viktig at hvert enkelt bygg blir risikovurdert»

HILDEGUNN BJERKE

ANBEFALTE RETNINGSLINJER

- Risikoreduserende tiltak i sentraliserte mottak: Tiltak som skal iverksettes som følge av risikoanalyse og offentlige krav. Forsikringsselskapene kan enkeltvis gjøre helhetlig risikovurdering og stille spesifikke krav som må iverksettes.
- Brannalarmanlegg: Automatisk heldekende brannalarmanlegg i henhold til NS 3960 med direktevarsling til 110- sentral, FG-kontrollert med rapport av nyere dato (6 måneder).
- Slokkesystem: Automatisk heldekkende slokkesystem:
- Sprinkler etter NS-EN 12845 og/eller boligstandarden NS-EN 16925
- Vanntåke iht. FG-veiledning for vanntåke og NS-EN 14972
- Elkontroll: Utførelse av næringskontroll med termografering. Kontroll anbefales utført på et tidspunkt med høy belastning på elanlegget. Kontrollrapport av nyere dato.
- Brannvesenet: Slokkevann med tilfredsstillende mengde og trykk til bruk for brannvesen. Normalt skal ikke uttrykningstiden for bygg i risikoklasse 6 overstige 10 minutter.
- Sikkerhetsutstyr: Manuelt slokkeutstyr skal oppfylle myndighetskravet. Brannteppe i alle rom med kokemulighet. Komfyrvakt bør være FG-godkjent. Frityr/steke- og kokeutrustninger, om aktuelt, har FG anbefalte krav.
- Avfallsbeholdere utvendig: Avfallsbeholdere, sikker plassering og bruk, utføres i tråd med anbefalt sikkerhetsforskrift.
- Påsatt brann: Å sikre seg mot påsatt brann er krevende, men det er tiltak som kan virke preventivt, som døgnkontinuerlig vakthold av kvalifisert personell, også med tanke på opptøyer, flombelysning og utvendig deteksjon.
- Vakthold: Innleid vaktsselskap som ivaretar sikkerheten, både for person- og materiell-sikkerhet. Vakthold som kompenserende tiltak for manglende tekniske tiltak er aktuelt tiltak.
- Brannvernopplæring: Det er nødvendig med brannvernopplæring, som også krevet i Forskrift om brannforebygging med veiledning, for ansatte og beboere.

Kilde: Finans Norge

Leverandørguiden

BRANN & SIKKERHET

Norges største blad innen brann og sikkerhet

KATEGORIER

- Adgangskontroll

➤ Alarmoverføring

➤ Batterier

➤ Bekledning

➤ Brannalarmanlegg

➤ Branndører/Porter

➤ Brannbeskyttelse av stål

➤ Branndokumentasjon

➤ Brann- og redingsutstyr

➤ Brann- og røykspjeld

➤ Brann- og røykventilasjon

➤ Brann- og røykgardiner

➤ Brannsikring, passiv

➤ Brannskillevegger

➤ Brannslokkeanlegg

➤ Brannslokkere

➤ Brannslokkemateriell

➤ Brannstøvler

➤ Brannteknisk rådgivning

➤ Branntepper

➤ Branntetting

➤ Branntromler

➤ Brannventilasjon

➤ Brannvernmaterieill

➤ Brannvernopplæring

➤ Brannøvelse

➤ Detektor røyk/varme

➤ Dørlukkere

➤ Evakueringsutstyr

➤ Elsikkerhet

➤ Grossister

➤ Innbruddsalarmanlegg
- ITV/TV-overvåking

➤ Kommunikasjons-systemer

➤ Konsulenter

➤ Kontrollforetak

➤ Kurs og opplæring

➤ Luftventiler med brann-motstand

➤ Lykter

➤ Lås og rømning

➤ Låssystemer

➤ Maling, brannhemmende

➤ Nøddlyssystem/Skilt

➤ Nøkkelsafer for brannvarslingsanlegg

➤ Piper og ildsteder

➤ Rømningsdørkontroll

➤ Røykventilasjon

➤ Skadesanering/Restverdiredning

➤ Skumanlegg

➤ Sprinklerfirmaer

➤ Sprinklerkontroll og vedlikehold

➤ Stasjonære slokkeanlegg

➤ Stiger/Rømningsveier

➤ Talevarsling

➤ Termografering

➤ Vanntåke

➤ Varmesøkende kamera

➤ Vinduer

➤ Åndedrettsvern

➤ Andre

ANNONSERE

BRANN & SIKKERHET Nr. 4 2022

Materiellfrist 15. august 2022

Utgivelse 2. september 2022

Kontakt Bjørnulf Lie, A2media, tlf. 971 66 507

UTGIVELSESPPLAN 2022

Nr.	Materiellfrist	Utgivelse
1	24.01.22	11.02.22
2	21.03.22	08.04.22
3	23.05.22	10.06.22
4	15.08.22	02.09.22
5	10.10.22	28.10.22
6	28.11.22	16.12.22

Brannalarmanlegg

**BRANNVARSLING for
boliger, hytter, næring og landbruk**

ICAS AS, Grini Næringspark 15, 1361 Østerås
tlf. 67 16 41 50 / salg@icas.no

www.icas.no

Branndører / Porter

Dører i brannklasse opp til EI 120
1500 branndører på lager
Montering og service

KONTAKT OSS PÅ 64 83 68 00

AS NORFO, INDUSTRIVEIEN 4A, 2020 SKEDSMOKORSET
NORFO@NORFO.NO | WWW.NORFO.NO

Brannalarmanlegg og installatører

Elektro Nettverk

- FG 760 – godkjent foretak for prosjektering, kontroll og installasjon av brannalarmanlegg
- Autorisert elektroentreprenør Gr.L
- Post og Telesystemer ENA 5558

Agmund Bolts vei 57, 0664 Oslo
tlf. 22 07 85 30 / post@ens.no

www.ens.no

Vanntåke og brannslokkearbeid

Ledende leverandør av høytrykk vanntåke
slokkeanlegg, mobile og stasjonære løsninger

Tlf. 331 40 020
E-post: vekos@vekos.no

www.vekos.no

Vekos AS
Skreppestadveien 50, 3261 Larvik

Sprinklerfirma

Leverandør av
sprinklerutstyr
sprinklerpumper
sprinklervanntanker

www.sprinklerteknikk.no

Sprinklerpumper og brannpumpesystem

Postboks 235 Økern, 0510 Oslo
Brobekkveien 80, 0582 Oslo
tlf. 23 17 22 80 / service@ramcopumper.no

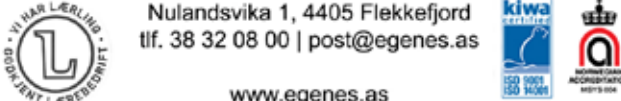
www.ramcopumper.no

Piper og ildsteder

Vi leverer det meste av utstyr til brann og redning.
Besøk vår nye nettbutikk, så finner du det du trenger.

Høy kompetanse, høy kvalitet og kundetilpassede løsninger.

Nulandsvika 1, 4405 Flekkefjord
tlf. 38 32 08 00 | post@egenes.as

www.egenes.as

Brannrulleporter og -gardiner

**Vi leverer og produserer brannrulleporter,
brann/røykgardiner i E 120 opptil EI 120,
Brannskyveporter opptil EI 240**

tlf. 69 21 71 00

www.haby.no

Sprinkelpumper og brannpumpesystem

KSB brannpumper

Den beste beskyttelsen mot brann.
Produsert i Tyskland.

KSB Norge AS, Postboks 603, 1401 Ski
tlf. 96 900 900 / firmapost@ksb.com

www.ksbnorge.no

Brannvernmaterieill

GROVE KNUTSEN

Grove Knutsen er en av Norges ledende
leverandører av brann og industrivernutstyr.
Vi lagerfører bl.a. slangetromler, slanger,
stendere, kuplinger og grenrør. Alle våre
produkter har høy kvalitet og lang holdbarhet.

VI KAN BRANN OG VANN
Se mer på groveknutsen.no

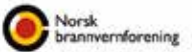
Hold deg oppdatert om brannfaget!

Bli abonnent på Brann & Sikkerhet

For kun 560,- får du seks blader
og fri tilgang til en digital utgave.

Kontakt
post@brannvernforeningen.no

Tilsyn med kunnskapsformidling

Når Vetle Salte er ute og går tilsyn, er han opptatt av å formidle kunnskap om brannvern til eier og bruker av tilsynsobjektet.

1 HVA ER VIKTIGST, FOREBYGGING ELLER BEREDSKAP? – Skal vi leve trygge og gode liv er vi som samfunn helt avhengig av at begge disse funksjonene fungerer. Når det er sagt, så kan vi se en klar sammenheng mellom godt forebyggende sikkerhetsarbeid og vår evne til å håndtere en hendelse etter den har inntruffet. Rent samfunnsmessig, både med tanke på vern av liv, helse, miljø og materielle verdier, så er også forebygging mer kostnadsbesparende enn håndtering. Forebygging er således et viktig verktøy for brannvesenets evne til å ivareta sin samfunnsfunksjon.

2 HAR VI GODT NOK UTBYGD BRANNVERN I NORGE? – Det er vanskelig å gi et konkret svar på, ettersom landet har topografiske, demografiske, næringsmessige og sosioøkonomiske ulikheter, så vel som kvalitet og kvantitet på bygningsmassen. Ser vi derimot på fremtiden, viser forskning at klimaendringer setter oss i en sårbar posisjon med tanke på tørke og de utfordringene det medfører. Denne problematikken utgjør en stor risiko for bebyggelse i grisgrendte strøk, men også for byer i og rundt natur. Dette må vi ta med oss videre i forbedringen av brannvernet skal vi imøtekomme fremtidens endrede risikobilde.

3 HVA MÅ TIL FOR AT INGEN SKAL OMKOMME I BRANN? – Det vil dessverre alltid eksistere en risiko for branner og derigjennom sannsynligheten for tap av liv. Jeg er opptatt av at min jobb skal bidra til å redusere den risikoen mest mulig. Samtidig er også den menneskelige faktoren til stede, og den faktoren kan lede til irrasjonelle valg og handlinger. Det vi blant annet kan gjøre noe med, er gjennom kommunikasjon ut til publikum bidra med kunnskapsforhøyelse og holdningsskapning slik at de kan ta mer informative og riktige valg med tanke på brannsikkerhet.

Foto: Oslo brann- og redningsetat

VETLE SALTE

Vetle Salte jobber til daglig som spesialkonsulent i Oslo brann- og redningsetat, brannforebyggende avdeling i seksjon næringssikkerhet. Han har bachelor og master i samfunnssikkerhet, og er opptatt av forebygging sammen med kunnskapsformidling når han er på tilsyn og befaring for å øke brannsikkerheten i Oslo.

4 HVORDAN ER DET MED BRANNSIKKERHETEN HJEMME HOS DEG? – Jeg flyttet nylig inn i en bygård i fra 1886, så rent brannteknisk innehar den klare svakheter sammenlignet med nye boliger bygget etter gjeldende brannsikkerhetskrav. Like etter hadde jeg EL-tilsyn på befaring hvor kontrollør påpekte at en av røykvarslerne var plassert for nært veggen i et av hjørnene. Dette burde jeg utbedre sporenstreks.

5 NÅR HADDE DU SIST BRANNØVELSE HJEMME? – Det har ikke blitt gjennomført brannøvelse etter tilflytningen. Med flere vinduer i leiligheten direkte til det fri, er rømningsveiene mange i tilfelle vi må komme oss ut.

6 HVIS DU SKULLE ARBEIDET MED NOE ANNET, HVA SKULLE DET VÆRT? – Lektor i historie. Jeg har alltid hatt en dyp fascinasjon og interesse for historie og større historiske begivenheter – især 2. verdenskrig. Historien kan fortelle og lære oss mye om fortiden, men den er vel så viktig for å forstå dagens samfunnsstrukturer. Visste dere at modellen for sikkerhet og individets rettigheter stammer fra Romerriket?

7 HAR DU SELV NOEN GANG OPPLEVD EN BRANN PÅ NÆRT HOLD? – Nei, det har jeg heldigvis aldri opplevd så langt i mitt 28-årige liv.

Trebygg og brannsikkerhet

Trebygg kan bidra til å løse klimakrisen og gi lavere klimapåvirkning enn tradisjonelle stål- og betongbygg, men hvordan sørger vi for tilfredsstillende brannsikkerhet?

TEKST DANIEL KINDEN OG JON HELGE MARTINSEN, ASPLAN VIAK

HØYE TREBYGG KAN BYGGES BRANNSIKKERT, men det er stort fokus på redundans og pålitelighet av slokkeanlegget. Detaljering av eksponert vs ueksponert er kritisk for å hindre ukontrollert brannspredning og ivareta bæreevnen til bygget. Massivtre er del av fremtiden og vi må følge med på brannteknisk forskning fremover, slik at Norge kan delta i nyvinningen og fremdeles bygge brannsikkert.

Det er avgjørende at bygg med stor grad av eksponert treverk har et slokkeanlegg som fungerer. Gitt at slokkeanlegget ikke fungerer, har tester vist at bidrag fra massivtre kan gi svært hurtig brannvekst og høyere temperaturer enn bygningsdeler med brannmotstand er testet for. Det kan være høy nok temperatur for antennelse i deler av treverket flere timer etter brannstart. I tilfeller der man ønsker høyest mulig grad av eksponering, må slokkeanlegget dimensjoneres for ikke bare 90-95 prosent sannsynlighet, men for nærmere 100 prosent. Vi må ha redundante systemer, vi må sikre sprinkleranlegg slik at de får svært høy pålitelighet. Videre må det være en begrensning på tillatt høyde med eksponert treverk.

Bygherrer, arkitekter og miljøfokus i tiden fremover med stadig forventet redusert CO2-fotavtrykk, gjør at prosjekter vil ønske minst mulig materialbruk og mest mulig eksponert treverk. Asplan Viak energi og miljø har i en rapport på oppdrag fra ENOVA i 2020, vist at bruk av branngips som tildekking på massivtre, gitt kortreist massivtre fra Åmot eller andre steder i Skandinavia, kan legges på med svært mange gipsplater. Da vil det fortsatt ha miljøfordel sammenlignet med bygg med lavkarbonbetong og resirkulerbart stål.

«Massivtre er del av fremtiden og vi må følge med på brannteknisk forskning fremover»

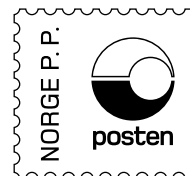
Daniel Kinden og Jon Helge Martinsen

Det er viktig at vi får til tilstrekkelig sikkerhetsmargin i høye trebygg og at brannrådgiver får gjennomslag for eventuelt behov for del- eller heltildkking med gips eller annet materiale som beskytter bakenforliggende treverk i den tid som er nødvendig.

Eurocode 5 medtar ikke bidrag fra eksponert massivtre i beregninger og det kan eksempelvis ikke utarbeides reelle tids- og temperaturkurver basert på dagens Eurocode 5, ny standard er på vei og er anslått å foreligge i 2025. Det finnes per dags dato ingen veiledninger i Norden for hvordan dette kan ivaretas. Det er svært vanskelig å regne på dette og bruk av CFD brannsimuleringer til dette vil kreve datakraft som er urimelig å forvente i en byggeprosess. Det vil ta mange år før vi kan benytte slik datakraft i rådgiverbransjen.

Nylig har det kommet veiledninger i USA og Canada. FRIC holder i tillegg på med en veileder for Norge. Det ligger mye forskningsarbeid bak disse veiledningene. Forskning bør være i fokus når vi prosjekterer høye bygg med treverk. Vi må være på den sikre siden når vi fører opp høye trebygg i bykjerner og i andre områder der konsekvens ved brann kan være svært stor.

PRIORITY

Returadresse:
Norsk brannvernforening
Postboks 6754 Etterstad
0609 Oslo

Bli abonnent

Hold deg oppdatert om brannfaget! Bli abonnent på Brann & Sikkerhet.

For kun kr 560 per år mottar du seks utgaver av bladet, i tillegg til at du får tilgang til en digital utgave. Spørsmål om Brann & Sikkerhet-abonnement kan sendes til kp@brannvernforeningen.no.

